

▮ *András László*

Kemény 50

Ezerkilencszáznolcvanháromban ismertem meg Kemény Istvánt. Akkor még nem sejtettem... De. Sőt, akkor rögtön eldöntöttem, hogy erre az emberre szükségem van az életemhez.

1983. Azóta nevezem barátomnak.

Huszonnyolc év alatt sok időt szenteltünk egymásnak. Fociztunk. Úsztunk. Ültünk együtt valahol. Mentünk valahová vagy valahonnan. Gondolkoztunk, beszélgettünk, vitakoztunk valamiről. Ittunk, énekeltünk. Berúgtunk. Búslakodtunk. Egy ízben hajdani magyar költők verseit olvasva/szavalva sírtunk is. Írtunk négy- és többkezes verseket. Röhögtünk. Cipeltünk páncélszekrényt, gletteltünk falat és mennyezetet, szegeltünk széldeszkat párnafákra. Utaztunk vonaton, autóval, repülővel. Főleg kelet felé. Jártunk erdőben éjjel rettegve, és jártunk csak úgy, egyszerűen. Üvöltöttünk a konkrét bölcsék kövének/hülyék sziklájának tetejéről. Volt, hogy csak hallgattunk együtt. Olyan is volt, hogy éveket külön hallgattunk.

És most egyszer csak ötven éves. Hihetetlen.

A barátja (élet)művével elfogult az ember. Persze. De 1983 óta érzem, tudom, hogy ebben az emberben van valami, amire szükségem van. Ebből a valamiből azóta sok minden olvasható magyarul, valamennyi pedig németül illetve franciául. Van, amit csak a barátok tudnak, és van, amit csak a család. Van, amit még ők sem. És ez rendjén is van így. De abban, amit 1983-ban megsejtettem, nem csalódtam.

A barátja (élet)művével elfogult az ember. Persze. De abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy az elfogultság és a tárgyilagosság, továbbá az olvasottságom és a tapasztalataim ugyanazt mondatják velem: a barátom a világirodalom egyik legjelentősebb költői életművét hozta létre ötvenéves korára. Számomra a legfontosabbat. Mert számomra az a legfontosabb az írott betűben, hogy élni lehessen belőle. Általa.

Valahogy így vagyok a barátsággal is.

Pár hete kb. azt írta nekem születésnapommal, könyvbemutatókkal kapcsolatban, hogy inkább volna huszonöt éves, illetve hogy legjobban azt szeretné, ha lenne valami hivatalos nekrológ, aztán berúgnánk. Az utóbbi teljesíthető.

Boldog születésnapot kedves barát, és köszönöm!